

KOMUNIKAT PRASOWY nr 138/23

Luksemburg, 13 września 2023 r.

Wyrok Sądu w sprawie T-65/18 RENV | Wenezuela/Rada

Sąd oddalił skargę Wenezueli na unijne środki ograniczające

W odpowiedzi na pogarszanie się stanu praw człowieka, praworządności i demokracji w Wenezueli 13 listopada 2017 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła środki ograniczające w związku z sytuacją w tym państwie¹. Środki te przewidywały w istocie zakaz sprzedaży, dostaw, przekazywania lub wywozu sprzętu, który mógłby zostać wykorzystany do wewnętrznych represji, oraz usług związanych ze wspomnianym sprzętem i sprzętem wojskowym, na rzecz jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu w Wenezueli lub do wykorzystania w tym kraju.

6 lutego 2018 r. Wenezuela wniosła do Sądu Unii Europejskiej skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzenia 2017/2063 w zakresie, w jakim dotyczą jej jego przepisy. Następnie Wenezuela dostosowała swoją skargę, tak żeby objęła ona również decyzję 2018/1656 i rozporządzenie wykonawcze 2018/1653², tj. akty, na mocy których Rada odpowiednio przedłużyła moc obowiązującą przyjętych środków ograniczających i zmieniła je.

Wyrokiem z 20 września 2019 r. Sąd odrzucił tę skargę jako niedopuszczalną, uzasadniając to tym, że środki ograniczające bezpośrednio nie wpływają na sytuację prawną Wenezueli³. Wenezuela złożyła odwołanie od tego wyroku, w następstwie czego Trybunał, 22 czerwca 2021 r. uchylił⁴ wyrok Sądu w zakresie, w jakim Sąd uznał skargę Wenezueli za niedopuszczalną w zakresie zmierzającym do stwierdzenia nieważności art. 2, 3, 6 i 7 rozporządzenia 2017/2063 i przekazał sprawę Sądowi do ponownego jej rozpoznania co do istoty.

W swoim dzisiejszym wyroku **Sąd oddalił wszystkie argumenty podniesione przez Wenezuelę na poparcie żądania stwierdzenia nieważności art. 2, 3, 6 i 7 rozporządzenia 2017/2063.**

Po pierwsze, zdaniem Sądu, Wenezueli nie przysługiwało prawo do bycia wysłuchanym przed przyjęciem spornych środków, które są środkami o charakterze generalnym. Prawo do bycia wysłuchanym ma zastosowanie do środków indywidualnych przyjmowanych wobec konkretnej osoby, w związku z czym nie można się na nie powoływać w kontekście przyjmowania środków o charakterze generalnym.

Ponadto wysłuchanie zainteresowanego państwa trzeciego przed przyjęciem środków ograniczających służących wykonaniu decyzji Rady w zakresie polityki zewnętrznej oznaczałoby zobowiązanie Rady do prowadzenia z tym

¹ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/2063 z dnia 13 listopada 2017 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli (Dz.U. 2017, L 295, s. 21).

² Decyzja Rady (WPZiB) 2018/1656 z dnia 6 listopada 2018 r. zmieniająca decyzję (WPZiB) 2017/2074 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli (Dz.U. 2018, L 276, s. 10) i rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2018/1653 z dnia 6 listopada 2018 r. wykonujące rozporządzenie (UE) 2017/2063 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli (Dz.U. 2018, L 276, s. 1).

³ Wyrok z dnia 20 września 2019 r., *Wenezuela/Rada*, T-65/18.

⁴ Wyrok z dnia 22 czerwca 2021 r., *Wenezuela/Rada*, C-872/19 P, zob. również komunikat prasowy nr 112/21.

państwem rozmów na wzór negocjacji międzynarodowych. Mogłoby to zniweczyć skutek, jaki ma wyrzucić zastosowanie wobec tego państwa środków ograniczających, którym jest wywarcie na nie nacisku w celu spowodowania zmiany jego zachowania.

Po drugie, co się tyczy obowiązku uzasadnienia, ciężącego na Radzie, Sąd zauważył, że Rada obszernie przedstawiła całość sytuacji, która doprowadziła do przyjęcia środków ograniczających oraz cele, jakie mają zostać dzięki nim osiągnięte, o czym Wenezuela nie mogła nie wiedzieć.

Po trzecie, odnosząc się do argumentów dotyczących nieprawidłowości ustaleń faktycznych i oczywistego błędu w ocenie sytuacji politycznej w Wenezueli, Sąd stwierdził, po pierwsze, że Rada oparła się na wiarygodnych i rzetelnych informacjach w celu dokonania oceny sytuacji w Wenezueli, przy czym Wenezuela nie wykazała, że przywołane okoliczności faktyczne były obarczone istotnymi nieścisłościami. Po drugie, Rada miała podstawy, aby uznać, że w chwili przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia akty przemocy i przypadki nadmiernego użycia siły oraz naruszenia praw człowieka lub podważania demokracji w Wenezueli były wystarczająco udowodnione, i że istniało ryzyko ponownego wystąpienia takich incydentów w przyszłości. W związku z tym Rada miała podstawy, aby stwierdzić, że w Wenezueli doszło do naruszenia demokracji, praworządności i praw człowieka, nie popełniając przy tym oczywistego błędu w ocenie.

Po czwarte, Sąd oddalił argumenty Wenezueli dotyczące zastosowania bezprawnych przeciwśrodków i naruszenia prawa międzynarodowego. W tym względzie Sąd uznał najpierw, że sporne środki nie stanowią przeciwśrodków, ponieważ nie wchodzą w zakres przesłanek określonych w projekcie artykułów dotyczących odpowiedzialności państwa za czyny niezgodne z prawem międzynarodowym, przyjętym przez Komisję Prawa Międzynarodowego Organizacji Narodów Zjednoczonych w 2001 r. Ponadto, opierając się na orzecznictwie, Sąd oddalił argument Wenezueli, zgodnie z którym Rada nie była uprawniona do przyjęcia wspomnianych środków ograniczających bez uzyskania uprzedniej zgody Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych. Sąd dodał, że Wenezuela nie wykazała istnienia „powszechniej praktyki, przyjętej jako prawo”, która wymagałaby uzyskania takiej zgody przed przyjęciem przez Radę środków ograniczających. Dalej, Sąd oddalił argumenty Wenezueli dotyczące naruszenia porozumień Światowej Organizacji Handlu (WTO). Otóż, po pierwsze, Wenezuela nie twierdziła, że zaskarżone rozporządzenie wyraźnie odsyła do porozumień WTO, a po drugie, nie wskazała ona, za pomocą jakich aktów ani kiedy Unia zamierzała wykonać w drodze zaskarżonego rozporządzenia szczególne zobowiązanie podjęte w ramach WTO. Wreszcie Sąd oddalił również argument Wenezueli dotyczący wykonywania przez Radę kompetencji eksterytorialnej. W tym względzie Sąd zauważył, że rozpatrywane środki ograniczające dotyczą osób i sytuacji podlegających jurysdykcji państw członkowskich *ratione loci* lub *ratione personae*. W tym kontekście Sąd przypomniał, że uprawnienie Rady do przyjmowania środków ograniczających wpisuje się w ramy autonomicznych środków Unii przyjmowanych w ramach WPZiB, które mają w szczególności na celu zapewnienie przestrzegania zasady *erga omnes partes* wynikającej z powszechnego prawa międzynarodowego oraz z instrumentów międzynarodowych o charakterze powszechnym lub quasi-powszechnym, w szczególności z art. 1 Karty Narodów Zjednoczonych.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst wyroku i w stosownym wypadku jego streszczenie](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostańmy w kontakcie!

